

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

11 Mai, 2015

Αθήνα, 08 - 05 - 2015

Αριθ. πρωτ.: 572

Ταχ. δ/νση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Λ. Σπυρόπουλος
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364405
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

✓
Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

Βουλευτές:
- κ. Αθανάσιο Παφίλη
- κ. Ιωάννη Γκιόκα
- κ. Χρήστο Κατσώτη
- κ. Σταύρο Τάσσο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1729/15-04-2015 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι ανωτέρω Βουλευτές, με θέμα «Άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος με τους πρόσφυγες», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η ελληνική νομοθεσία, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης της μετανάστευσης, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 19 του Ν.4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 80/τ. Α' 01-04-2014) έναν πάγιο μηχανισμό επαναφοράς στη νομιμότητα πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι απώλεσαν τη νομιμότητα διαμονής τους στη Χώρα, όμως διατηρούν σταθερούς και ισχυρούς δεσμούς στην Ελλάδα.

Συναφώς, υπενθυμίζονται οι περιορισμοί της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, καθώς και στις προβλέψεις του Προγράμματος της Στοκχόλμης «Μια ανοιχτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες», οι οποίες δεν παρέχουν δυνατότητα υιοθέτησης ρυθμίσεων, οι οποίες να αποσκοπούν στη μαζική και αδιάκριτη νομιμοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι, είτε εισήλθαν νόμιμα και εξέπεσαν της νομιμότητας, είτε διαμένουν παράτυπα στην ελληνική επικράτεια, το πλαίσιο των οποίων οφείλει να λάβει υπόψη της κατά τη διαμόρφωσή της και η εθνική πολιτική.

Πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι η λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος πρώτης υποδοχής και υποδοχής προσώπων που χρήζουν διεθνούς ή/και άλλης ειδικής προστασίας, μαζί με τη δημιουργία των αντίστοιχων δομών τους (ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας για τους πρόσφυγες, κέντρα πρώτης υποδοχής, δομές προστασίας για τους ασύνδευτους ανήλικους). Όπως ανακοινώθηκε ήδη από την αρμόδια Αναπληρώτρια Υπουργό στο Συμβούλιο των Υπουργών Εσωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση 2.500 θέσεων σε ανοικτές δομές φιλοξενίας, που είχε αποτελέσει δέσμευση ήδη από το 2013, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί εντός του προβλεπόμενου από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Μετανάστευση και το Άσυλο χρονοδιαγράμματος, για το οποίο είχαν δεσμευτεί οι ελληνικές αρχές, ήτοι το τέλος του 2014 (βλ. σχετικά: COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT on the Assessment of the implementation of the Greek Action Plan on Asylum and Migration management, SWD(2014) 316 final, Brussels, 7 October 2014, p. 10-11,

<http://www.statewatch.org/news/2014/oct/eu-com-greek-asylum-plan-com-316-14.pdf>). Προς το σκοπό, λοιπόν, της εξασφάλισης των 2.500 θέσεων - ήτοι 1000 πλέον των υπαρχουσών - θα εξετασθούν όλες οι δυνατές λύσεις για εξεύρεση των αναγκαίων χώρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον, αποτελεί προτεραιότητά μας, η περαιτέρω αναβάθμιση του εθνικού συστήματος ασύλου (Υπηρεσία Ασύλου και Αρχή Προσφυγών) για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου κατ' εφαρμογή της διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Συνιστά αναγκαιότητα η ενίσχυση των ως άνω υπηρεσιών και δη η προσήκουσα λειτουργία όλων των περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου, για τη διασφάλιση της πρόσβασης στη διαδικασία όλων όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου.

Επιπλέον, θα υποστηριχθούν τα προγράμματα εθελούσιας επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών, σε συνεργασία και με τις χώρες καταγωγής τους, για τη διασφάλιση της αξιοπρεπούς και βιώσιμης επιστροφής τους και εν τέλει της αποτελεσματικότητας του εθελούσιου επαναπατρισμού. Εκ μέρους της Αναπληρώτριας Υπουργού Μεταναστευτικής πολιτικής επισημαίνεται, επίσης, η δεσμευση της Κυβέρνησης για λήψη μέτρων που θα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και την ασφάλεια όλων των πολιτών, σε συμμόρφωση πάντα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας αλλά και την ισχύουσα νομοθεσία. Η αντιμετώπιση του ζητήματος της ένταξης μεταναστών και προσφύγων θα πρέπει να γίνει με ρεαλιστικό τρόπο, στην κατεύθυνση αποτροπής φαινομένων περιθωριοποίησης και απομόνωσης των μεταναστευτικών πληθυσμών που διαβιούν στην Επικράτεια, και σε μεγαλύτερη αναλογία στην πρωτεύουσα. Στην κατεύθυνση αυτή, η Κυβέρνηση θα λάβει μέτρα ενθάρρυνσης της ένταξης στην ελληνική κοινωνία και παροχής συνθηκών υποδοχής.

Αναφορικά με τις ροές εισόδου επισημαίνουμε ότι το πρώτο τρίμηνο του 2015 υπήρξε αύξηση της ροής παράτυπα εισερχομένων από τα χερσαία και θαλάσσια σύνορα της Χώρας σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Ωστόσο, αντιμετωπίζουμε αύξηση προσφυγικού και όχι μεταναστευτικού ρεύματος και, κατά συνέπεια, με βάση τις διεθνείς και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Χώρας, οφείλουμε να δώσουμε έμφαση στην υποδοχή υπό αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης του εισερχόμενου πληθυσμού. Η αυξητική τάση των προσφυγικών ροών καταγράφεται ήδη, κατά το έτος 2014, ιδίως από τα θαλάσσια σύνορα της Χώρας, με βασικές αιτίες τις δραματικές εξελίξεις στη Συρία αλλά και τις πρόσφατες εξελίξεις στο Ιράκ, σε συνδυασμό με τη γενικότερη κινητικότητα προσώπων, που χρήζουν διεθνούς προστασίας από τις χώρες της Ασίας και της Αφρικής (το 42% του συνόλου των νεοεισερχομένων προερχόταν από τη Συρία). Σημαντική αύξηση παρουσιάζει η είσοδος των προσώπων αυτών από τα ελληνοτουρκικά θαλάσσια σύνορα και κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, ήτοι 12.462 έναντι 2.189 για το ίδιο διάστημα του 2014.

Η ελληνική Κυβέρνηση, υπό τον συντονισμό της Αναπληρώτριας Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εκπονεί έκτακτο σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση του αυξημένου αριθμού εισερχομένων, με στόχο την κάλυψη των αναγκών πρώτης υποδοχής και προστασίας του εισερχόμενου πληθυσμού και της αποσυμφόρησης των τοπικών κοινωνιών. Στο σχεδιασμό συμμετέχουν τα Υπουργεία Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Αναπληρωτές Υπουργοί αρμόδιοι για τα χαρτοφυλάκια της μεταναστευτικής πολιτικής και της προστασίας του πολίτη), Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (Αρμόδιος Αναπληρωτής Υπουργός Ναυτιλίας), Υγείας, Εθνικής Άμυνας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου να διεκπεραιωθούν συντονισμένα και τάχιστα οι διαδικασίες υποδοχής, μέσω συγκεκριμένων μέτρων. Στο πλαίσιο του σχεδίου, δρομολογούνται έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των δομών πρώτης υποδοχής και ασύλου (με πρόβλεψη χρήσης εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων του στρατού/άδειων κτηρίων του ευρύτερου δημοσίου για την προσωρινή υποδοχή, με ανάπτυξη ειδικού σχεδίου από το Υπουργείο Υγείας για την κάλυψη του υγειονομικού ελέγχου, με σχεδιασμό ναύλωσης πλοίου για τις ανάγκες μετάβασης των προσφύγων στην ενδοχώρα, όπου απαιτείται, με προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την ενίσχυση σε προσωπικό κ.ά.) αλλά και των δομών υποδοχής, με προτεραιότητα τις ευάλωτες ομάδες και δη τα ασυνόδευτα ανήλικα. Οι νέες δομές υποδοχής εντάσσονται στη λογική της ισόρροπης κατανομής στην ενδοχώρα, λαμβάνοντας υπόψιν και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης απευθύνθηκε στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να ενεργοποιηθούν οι μηχανισμοί αλληλεγγύης για το δίκαιο καταμερισμό ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών και της οικονομικής ενίσχυσης, ενόψει της έκτακτης αυτής συνθήκης. Θα ζητήσουμε την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος για τη μετεγκατάσταση σε διάφορες χώρες της ανά την Ευρώπη προσφύγων από τη

Συρία, που διασώζονται στη θάλασσα από την Ελλάδα και την Ιταλία, το οποίο βασίζεται σε ένα δίκαιο σύστημα κατανομής και αποτελεί πρόταση του Υπατου Αρμοστή του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες σε πρόσφατο διάβημά του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πρέπει στο σημείο αυτό να επισημανθεί, επίσης, ότι ο Κανονισμός Δουβλίνο III - τότε II -, τελεί εν τοις πράγμασι σε αναστολή εφαρμογής από τις αρχές του έτους 2011 για την επιστροφή αιτουμένων διεθνούς προστασίας στη Χώρα μας, μετά την έκδοση της απόφασης MSS κατά Ελλάδας και Βελγίου, λόγω των συστηματικών παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα σε βάρος των αιτουμένων διεθνούς προστασίας. Μέριμνα της Κυβέρνησης είναι να αποκαταστήσει τη νομιμότητα και το κράτος δικαίου και να εγγυηθεί το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε κάθε πρόσωπο που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια. Ταυτοχρόνως, θα επιδιώξει την αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 604/2013 σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας (Κανονισμός Δουβλίνο III), όπως επίσης και την ενεργοποίηση των μηχανισμών αλληλεγγύης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άμβλυνση της επιβάρυνσης των χωρών του Νότου από την είσοδο προσφυγικών πληθυσμών, σε κοινή διεκδίκηση με τις Κυβερνήσεις των χωρών, οι οποίες έχουν αυξημένες προσφυγικές ροές (Ιταλία, Μάλτα και Βουλγαρία).

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κας Αναπληρώτριας Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού & Κοινωνικής Συνοχής
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο Τύπου
5. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου